

Szép, új világ?!

Nemrégiben meglátogattam Afrikában élő lányomat, s mivel sikerült kifognunk egy négynapos esőt, a kényszerpihenő alatt volt időm végigböngészni az interneten a térség vadászati honlapjait. Sok más mellett találtam egy számomra megdöbbentőt (azért sem árurom el a forrást, pedig biztosra veszem, hogy többen keresnek itt-honról is...), ahol ketrechen tartott oroszlanokat mutattak be fotóval – és elejtési árral. A rendszer úgy működik, hogy az „igényes” kuncsaft kiválasztja például a (mondjuk Leó névre hallgató) fekete sörényű, 6 éves hímet és átutalja a fénykép alatt megjelölt 15 000 eurót. Ha a pénz megérkezett, a gondos vendéglátók óvatosan kieresztik a párszáz hektáros „vadászkerthbe” a kiválasztott példányt, tán még a sörényét is megfésülik, hogy tetsszen a kedves vevőnek, akinek természetesen garantálják, hogy három napon belül terítékre tudja majd hozni az előre kifizetett vadat („konzerv-vadászat”).

Ha a „hős elejtő” nem elégedett az oroszlánlövés „élményével”, jelentős árkedvezménnyel másikat is vásárolhat a meghirdetett készletből... és ki van zárva mindenféle rizikó, hogy a vendég nem azt kapja, amit az interneten látott. Szép, új világ? Nos, akinek ez kell, csinálja, mert nem a levegőből kapott az a népi bölcsesség, hogy amíg lószar van, veréb is van... Kényelmes vadászoknak Amerikában már olyan farmokat rendeznek be, ahol szinte a világ minden vadja megtalálható és elejthető, ne kelljen a pénzhajhászásban minden percét beosztó üzletembernek más világrészekre való utaztatással tölteni a drága időt. Persze, ez a konstrukció nem „szociális alapon” működik, még véletlenül sem a vékonyabb pénzü amerikai vadászoknak van kitalálva, az árak ugyanis többszöröseket, mint az állat eredeti élőhelyén. Hazai gyakorlatunkban is megfigyelhetők már hasonló tendenciák.

Dűsgazdag, de anonimitásukat megőrizni akaró egyéneknek (tudatosan nem írok vadászt, nehogy valamelyiküket megsértsem...) hormoninjekciókkal „tuningolt agancsú” őzbakok „készülnek”, gondosan őrzött zártkertekben speciális összetételű takarmánnyal „segítik elő” a leendő trófea fizetősúlyának növelését. Minden valamirevaló vadgazda disznóskertet épít, ahol mindig van vevő a napi százas terítékre is. Természetesen ekkora szaporulat még a kertekben sem létezik (sőt...), így aztán szinte egész évben élesítve vannak

a szabad területi befogók, s a valaha disznóban gazdag élőhelyeken ma már helyenként nyomát is alig látni. A piac lehetőségeit felismerve, sűrűsödnek a „háztáji” vaddisznó-szaporítók, mert amíg a házi sertést tenyésztő gazdák a nyomott felvásárlási árak miatt sorra csődbe mennek, a „tenyésztett” vaddisznó korlátlanul eladható a kerteknek – különként ezer forintos áron.

Mindennek ellenére állandó a panasz, hogy a vadászat ráfizetéses, az ágazat gazdaságilag csődbe van. Folyamatosan növekednek a költségek – s ezeket ritkán haladják meg a bevételek. Gazdálkodási kényszer! – mondják –, de minden áron? Biztos, hogy ez az a modell, ami a magyar vadgazdálkodás egyetlen járható útja? Nem vagyok róla meggyőződve.

A nagy agancskeresés

Húha! – hördült fel a sz.-i kocsmá törzsközönsége, amikor egy február végi alkonyatkor erdész barátommal nagy fáradtan beléptünk a barátságosan meleg, füstös helyiségbe. Ám az álmélkodás korántsem a személyünknek szólt. A sok szempár a vállamra akasztott szarvasagancsra szegeződött. Hullott félagancs volt csak, de ez még fokozta a közönség érdeklődését. Hol találták? – hangzott az egyáltalán nem váratlan kérdés. Bizony messze, a Csomoszvár alatt, a dagonyán is túl, a fiatalos szélbe! A párját keresni már nem is tudunk bemenni a sűrűbe, de ha majd ráérünk, akár az egész napot is rászánjuk. A törzsközönség néhány tagja jelentőségteljesen összenézett. Mi pedig egy pofa forraltbor felhörpintése után indultunk is tovább...

Az erdőjáró emberek kedvenc foglalatossága a tél végén, tavasz elején a hullott agancsok keresése. Ekkora forgalom az erdőn legfeljebb bő gombatermés idején fordul elő.

Nagy keletje volt akkor (is) a hullott agancsoknak. A szocialista nagyüzemek karbantartó (TMK) műhelyeiben sorozatban készültek az agancsnyelű vadásztorok a magas elvtársak részére, és egy derék agancsért a gyűjtőnek is jutott belőlük. Ez aztán néha túlzásokra is ragadtatta őket. Naphosszat képesek voltak űzni a bikarudlit, sűrűségnek, kerítésnek nekijahajva, hogy éppen ott ejtsék le a fejdíszüket. Ez bizony már túlzás! Valamit tenni kell!

Engem elszomorít az egész világ – benne a vadászat – elüzletiesedése, ugyanis, ha minden már csupán a pénzben múlik, hol marad a vadászat igazi sava-borsa, a barátság? Rohadtul rühellem, amikor vadászni megyek valahová és nem engem látnak szívesen, hanem a pénzemet. Tudom, folyamatosan csökkennek a lehetőségek, s ha még oly sok vadászbarátja van is (hála Istennek) az embernek, a barátok lehetőségei is egyre szűkülnek. Pedig milyen jó érzés, amikor sikerül egy jó barátot „megvadásztatni”, különösen, ha még eredménnyel is zárul a vadászat. Persze, a barátság sincs ingyen, sőt sokszor többbe kerül, mintha mezei bérvadászként megvesszük máshol ugyanannak a vadnak az elejtési lehetőségét – mégis kicsoda különbség van a kettő között.

(Vadászlap)

Somfalvi Ervin

A öreg bikák általában egyszerre ejtik le agancsuk mindkét szárát. Bár ennek ellenkezőjét is volt alkalmam megtagasztalni. Jókora agancsot találtam egy lábas-erdőben; már messziről láttam a fehér ágvégeket. Nosza, hol a párja? Kilométeres körzetben tűvé tettem, egész napot rászánva a keresésére, hiába. Ilyen messzire elvitte volna a párját? Vagy valaki már megtalálta? De akkor miért nem kereste meg ő a párját? Máig furdalja az oldalamat!

Egyszóval, sok időt rászántam egy-egy félagancs párjának a megkeresésére. De annyit azért biztosan nem, mint amennyit a három mátrai település lakói rászántak a Csomosvári Nagy Agancséra. Most már bevallhatom – talán sejtí is a kedves olvasó –, az az agancs nem is azévi volt, de nem is mátrai, hanem a hevesi dombvidékről származott, ahol nagyobb agancsok teremnek. A leválási terület gondosan kozmetikázva volt.

Sok év eltelt azóta! Talán már nem haragszanak a derék erdőjárók, amiért ezt a jelenetet még két falu kocsmájában is megismételtük, a nyomokból ítélve nem is hiába. Mint később megtekintettük, a környéken egy talpalatnyi föld nem maradt felderítetlenül. Csínytevésünk, hogy ekkora erdei tűrára készítettük őket, remélem, elévült. Már a kocsmába is betérhetnék, amit egy darab ideig tanácsosnak láttam elkerülni.

Reményfy László